

Kunnskapsgrunnlag
Barnehagebehov 2020 – 2025
Vedtatt av Kommunestyret, 08.12.2020

Innhold

1	Struktur og dekningsgrad	2
1.1	Mål for barnehagene	2
1.2	Struktur	2
1.3	Full barnehagedekning, beregning av kapasitet og forutsetninger for beregningsgrunnlag	3
1.4	Økonomi	3
1.5	Rammefinansiering av barnehagesektoren	4
1.6	Veiledende norm for bemanning i barnehager og inne- og uteareal	4
1.7	Kommunen som barnehagemyndighet	5
1.8	Opptak i barnehage	5
1.9	Dagens barnehagestruktur og kapasitet	6
1.10	Områdeinndeling	7
1.11	Oversikt over soner, barnehager og kapasitet	8
1.12	Oversikt over utnyttet kapasitet i de ulike sonene	9
1.13	Etterspørselsdrivere	11
2	Fremtidig barnehagebehov	11
2.1	Befolkningsutvikling barnehagealder siste 10 år	11
2.2	Befolkningsframskriving for Grimstad kommune	13
2.3	Prognose, dekningsgrad og framtidige behov	14
3	Oppsummering og anbefaling	14

Sammendrag

Grimstad kommune har de siste årene hatt en nedgang i antall barn i førskolealder og prognoser for befolkningsframskriving i Grimstad kommune viser at denne utviklingen vil fortsette. Dette er en motsatt utvikling i forhold til prognosene i Kommunedelplan for barnehage 2015-2027.

Målet med **Kunnskapsgrunnlag – barnehagebehov 2020 - 2025** er at den skal bidra til å gi en oppdatert og faktabasert oversikt over hva vi har av kapasitet samtidig som den vil synliggjøre behov for barnehageplasser de nærmeste årene.

Gjeldende Kommunedelplan for barnehage 2015-2027, har et avsnitt som omhandler behovet for barnehageplasser i planperioden, den daværende forventede utviklingen av barnetall har ikke slått til og det er derfor behov for å få en oppdatert oversikt som vil vises i dette dokumentet.

Med utgangspunkt i ny befolkningsframskriving er det kapasitet fram til 2030 for å dekke behovet for barnehageplasser med det antall barnehager vi har per i dag. Prognosene for Grimstad kommune viser en forventet nedgang i antall barn i førskolealder de nærmeste årene, men prognosene viser en forventet økning fra 2024.

Barnehagene har i varierende grad ledig kapasitet. Behovsanalysen viser at det er ledig kapasitet i både kommunale og private barnehager. Det betyr at det er muligheter til å utvide antallet barn i eksisterende barnehager. Samlet har vi ledig kapasitet til ca. 350 barn (over tre år) i kommunale og private barnehagene. Fordelt på soner er det sone 3, Grimstad Vest som har lavest kapasitet på ca. 50 barn over tre år. Sone 1 har ledig kapasitet til ca. 120 barn over tre år og sone 2 har ledig kapasitet til ca. 210 barn.

1 Struktur og dekningsgrad

1.1 Mål for barnehagene

- Opprettholde en barnehagedekning som innfrir retten til barnehageplass
- Sikre tilstrekkelig barnehagekapasitet
- Sikre forutsigbarhet for drift i barnehagene i Grimstad
- Sikre likebehandling av kommunale og private barnehager
- Sikre alle barn et barnehagetilbud med god kvalitet

1.2 Struktur

Kommunen har ansvar for å oppfylle retten til barnehageplass. Når kommunen legger til rette for barnehageplasser, må en ta hensyn til befolkningsutvikling og behovet for plasser for barn, herav de som er under tre år og barn over tre år. (jf. barnehageloven §12)

Barnehagene representerer en stor og omfattende virksomhet og skal sikre gode rammer for primæroppgaven med å skape et trygt og godt barnehagemiljø hvor trivsel, utvikling og læring står i sentrum og skal ivareta barns behov for omsorg og lek på best mulig måte. I tillegg vil barnehagene være med å bidra til at andre kommunale målsetninger nås, eksempel på dette kan være knyttet til integrering og inkludering i et kommuneperspektiv.

Kommunen skal legge til rette for en samordnet opptaksprosess for alle godkjente barnehager i kommunen. Brukernes ønsker, og behov skal vektlegges i opptaket. Ved en samordnet

opptaksprosess skal en sikre lik behandling av barn, og også sikre lik behandling av barnehagene. Retten til barnehageplass gjelder innenfor samme kommune.

Barnehagestrukturen bør tilpasses de langsiktige planer for kommunen. Utbygging av næring, boligbygg, infrastruktur er viktige forutsetninger ved lokalisering og valg av tomt for nye barnehager.

Grimstad kommune bør vurdere barnehagestrukturen i et langsiktig utviklingsperspektiv som er tilpasset kommunens arealplan og styringsdokumenter. En bør sikre å ha en barnehagestruktur som er robust og som ikke blir for påvirket av endringer i befolkningsstrukturen.

1.3 Full barnehagedekning, beregning av kapasitet og forutsetninger for beregningsgrunnlag

En viktig avklaring i arbeidet med å definere framtidige behov for barnehageplasser, er å bestemme hva som er full barnehagedekning.

1. Full dekning er når kommunen oppfyller krav i henhold til lovkrav.
2. Full dekning når kommunen har en plass til alle som ønsker plass, også kalt markedstilpasset dekningsgrad.

1.4 Økonomi

Kostratall for Grimstad kommune viser ved årsslutt 2019 at til sammen 1257 barn i alderen 1-5 år går i barnehage. Dette utgjør 93,7 % av innbyggerne i denne aldersgruppen. Andelen av antallet i aldersgruppen som går i barnehagen i Grimstad ligger noe over når det sammenliknes med [KOSTRA-gruppe 13](#) og landet for øvrig (uten Oslo) hvor andelen ligger på 92,4 %. For gamle Aust-Agder fylke var dekningsgraden i denne aldersgruppen 92,3 %. Ser vi videre på [nøkkeltallene fra KOSTRA-rapporteringen for barnehager](#) så har Grimstad kommune en netto driftsutgift for barnehager på ca. 156 000 kr per innbygger i aldersgruppen 1-5 år. Dette er noe lavere enn netto driftsutgiftene for både KOSTRA-gruppe 13 og Norge for øvrig hvor netto driftsutgifter for barnehager pr innbygger i aldersgruppen 1-5 år lå på henholdsvis 160 000 kr og 163 000 kr pr innbygger (alle tall fra 2019 rapporteringen).

Tidligere var avstanden i kostnadsnivået større mellom Grimstad og landsgjennomsnittet, men de senere år er dette i ferd med å jevnes ut. Hovedårsaken er endingen i barnehageloven med hensyn til bemanningsnorm og pedagognorm.

Under vises et utdrag av nøkkeltallene for KOSTRA-rapporteringen fra 2019 for barnehager for henholdsvis Grimstad, KOSTRA-gruppe 13, landet uten Oslo og gamle Aust-Agder:

Nøkkeltall	Enhet	Grimstad		Kostragruppe 13		Landet uten Oslo		Aust-Agder	
		2019	+	2019	+	2019	+	2019	+
Andel barn 1-2 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-2 år (prosent)	prosent	86,5		84,8		84,6		83,8	
Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)	prosent	93,7		92,4		92,4		92,3	
Andel barn 3-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 3-5 år (prosent)	prosent	98,2		97,1		97,3		97,3	
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage (prosent)	prosent	19,7		40,0		49,1		36,4	
Antall barn korrigert per årsverk til grunnbemanning, alle barnehager (antall) ²	antall	5,9		5,8		5,7		5,6	
Andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanning (prosent) ⁴	prosent	47,2		41,1		41,5		46,3	
Andel barn i kommunale barnehager som får spesialpedagogisk hjelp (prosent) ¹	prosent	2,0		4,1		3,9		4,2	
Korrigerte brutto driftsutgifter til barnehager (f201, f211, f221) per korrigerte oppholdstimer i kommunale barnehager (kr) ³	kr	75,4		78,2		78,8		87,4	
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn 1-5 år (prosent)	prosent	81,8		83,6		83,0		84,0	
Netto driftsutgifter barnehager i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)	prosent	14,8		15,2		14,3		14,5	
Netto driftsutgifter barnehager, per innbygger 1-5 år (kr)	kr	156 864		160 003		163 207		172 400	
Korrigerte brutto driftsutgifter f201 per korrigerte oppholdstimer i kommunale barnehager (kr) ⁵	kr	58,1		60,6		62,7		69,0	

¹ Tittel på indikator endret ved publisering i 2020.
² Teller og nevner er endret ved publiseringen i 2020. Se forklaring i "om tabellen".
³ Nevneren er endret ved publisering i 2020. Se forklaring i "om tabellen".
⁴ Årsverk etter utdanning blir hentet inn fra og med 2016. For 2015 er det ikke data.
⁵ Nevneren er endret ved publisering i 2020. Se forklaring i "om tabellen".

Kilde: Statistisk sentralbyrå

1.5 Rammefinansiering av barnehagesektoren

Kommunen mottar ikke øremerkede statlige tilskudd til drift av barnehager, hverken kommunale eller private. Kommunens plikt å oppfylle full barnehagedekning og finansiering av disse plassene, må kommunen dekke av de frie inntektene og evt. annen egen finansiering.

Kostnadene til kommunal barnehagedrift gir satser for tilskudd til de private barnehagene med to års forsinkelseeffekt. Denne metoden er statlig bestemt og gir økonomisk likebehandling mellom barnehagene i henhold til lov og forskrift. De private barnehagene i Grimstad mottar driftstilskudd etter denne beregningsmåten og i tillegg satser for kapitaltilskudd etter nasjonale satser.

Barnehagene har ikke krav på tilskudd for barn utover godkjent leke- og oppholdsareal eller tilskudd utover antall godkjente plasser jf. Godkjenningsvedtak.

1.6 Veiledende norm for bemanning i barnehager og inne- og uteareal

Barnehagen skal ha en forsvarlig pedagogisk bemanning jf. Forskrift om pedagogisk bemanning og dispensasjon i barnehager av 22.06.2017

- Barnehagen skal ha minimum en ansatt per tre barn under tre år og en satt per seks barn over tre år.
- Barnehagen skal ha en pedagogisk leder per syv barn under tre år og en pedagogisk leder per 14 barn over tre år. Ett barn over pedagognorm utløser krav om en ny fulltidsstilling som

pedagogisk leder. Barn regnes for å være over tre år fra og med august det året det fyller tre år.

- Styrens tid til administrasjon og ledelse skal ikke inngå i beregningen av normen for pedagogisk bemanning.
- I barnehager der over halvparten av barna har kortere oppholdstid enn seks timer per dag, skal omregnede heltidsplasser legges til grunn i beregningen av normen for pedagogisk bemanning etter andre ledd.

Veiledende norm for inne- og uteareal i barnehager er gitt av Kunnskapsdepartementet. Innendørs leke og oppholdsareal skal være minimum 4 m² netto for barn over tre år, og 5,3 m² for barn under tre år. Utendørs leke- og oppholdsareal skal være ca. seks ganger større enn innendørs areal.

1.7 Kommunen som barnehagemyndighet

Barnehageloven ligger til grunn for barnehagemyndighetens utøvelse av myndighet. Kommunen er lokal barnehagemyndighet og skal påse at barnehager drives i samsvar med regelverket.

Barnehagemyndigheten har tre virkemidler til disposisjon; veiledning, tilsyn og godkjenning. (jf. Udir)

Barnehagemyndigheten har et overordnet ansvar for å sikre at barna har et godt pedagogisk og trygt barnehagetilbud.

Barnehagemyndighetens oppgaver:

- ✓ Godkjenning av barnehager og tilsyn ut fra § 16 i barnehageloven
- ✓ Påserollen ut fra §8 i barnehageloven, herunder områdeovervåking
- ✓ Veiledning av barnehageeiere og styrere
- ✓ Drive kompetanseheving for alle barnehagene i Grimstad, ReKomp – Regional ordning for kompetanseheving i barnehagene. Dette gjøres i samarbeid med regionalt nettverk for Østre Agder, med kompetansemidler fra Fylkesmannen.
- ✓ Ivareta prinsippet om likeverdig behandling av kommunale og private barnehager i henhold til gjeldende regelverk
- ✓ Ansvarlig for samordnet opptak av barnehageplasser i kommunen og sikre barn med rett til prioritert ved opptak jf. §13 i barnehageloven. Samt ivareta krav om full barnehagedekning.
- ✓ Administrere søknad om redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid i barnehage og refusjoner til andre kommuner.
- ✓ Administrere overføring av midler til private barnehager og refusjoner til andre kommuner

1.8 Opptak i barnehage

Kommunen har ansvar for å oppfylle retten til barnehageplass. Når kommunen legger til rette for barnehageplasser, må en ta hensyn til befolkningsutvikling og behovet for plasser for barn over og under tre år. Selv om kommunens barnehagetilbud er inndelt i soner, er det ikke en garanti å få tildelt plass i den sonen man hører til. Dette avhenger av kapasitet. Gode rutiner ved barnehageopptak, god oversikt over befolkningsutviklingen i de ulike sonene og godt samarbeid mellom barnehagemyndigheten og barnehageeier er viktig for å kunne sikre at ønsker og behov blir i varetatt på en god måte.

Alle barnehager i kommunen skal samarbeide om opptak av barn. Kommunen skal legge til rette for en samordnet opptaksprosess. Søkernes ønsker, og behov skal vektlegges i opptaket. Ved en samordnet opptaksprosess skal en sikre lik behandling av barn, og av kommunale og private barnehager. Kommunen har et overordnet ansvar for å tilby plass til de som ønsker det jf. gjeldende lokale- og sentrale bestemmelser.

Grimstad har et hovedopptak hvert år med søknadsfrist 1. mars, barn som fyller ett år innen utgangen av november det året det søkes om barnehageplass har etter søknad rett til å få plass i barnehage

innen utgangen av den måneden barnet fyller ett år. Jf. barnehageloven § 12 a. Etter at hovedopptaket er avsluttet er det supplerende opptak etter søknad gjennom hele året.

1.9 Dagens barnehagestruktur og kapasitet

Per 01.18.2020 er det 29 barnehager i Grimstad, hvorav 4 barnehager er kommunale, 20 er ordinære private barnehager, 3 familiebarnehager og 2 åpne barnehager.

Kommunale barnehager	Private barnehager	Familiebarnehager	Åpen barnehage
Eide barnehage	Alven eventyrbhg	Maurtua fam.bhg, Grømheia	Hvitveisen
Hausland barnehage	Annemorhuset bhg	Maurtua fam.bhg, Grømgjord	Lauvstø
Markeveien kulturbhg	Askeladden idrettsbhg	Nyhaven fam.bhg.	
Storgaten barnehage	Askeladden tur- og aktivitsbhg		
	Fevik barnehage		
	Fjære barnehage		
	Flatefjell andelsbarnehage		
	Hokus Pokus barnehage		
	Læringsverkstedet Fevik		
	Læringsverkstedet Hasla		
	Læringsverkstedet Myråsen		
	Matilda natur og teaterbhg, Egra		
	Matilda natur og teaterbhg, Fuhr		
	Regnbuebarna bhg		
	Resvik barnehage		
	Solstrålen barnehage		
	Temseveien barnehage		
	Tykkåsen barnehage		
	Vikkilen barnehage		
	Østerhus barnehage		

Mer informasjon om barnehagene finnes på kommunens nettside:

<https://www.grimstad.kommune.no/tjenester/barnehage/barnehagene-i-grimstad/>

I perioden 2015 til 2019 har flere private barnehager valgt å legge ned driften, dette gjelder følgende barnehager:

- Lille Gull barnehage, Fevik
- Fraggelberget familiebarnehage, Fevik
- Skippergada familiebarnehage, Fevik
- Lysthaven familiebarnehage, Fevik
- Tøra familiebarnehage, Grimstad
- Åpen barnehage, Østerhus

Per 15.12.2019 var det til sammen godkjent 7214 m² leke- og oppholdsareal (LOA) i kommunen. Tallet er redusert til 6970 m² fra 01.08.2020. Reduksjon skyldes nedleggelse av *Tønnevoldskogen barnehage* per 31.07.2020. Familiebarnehagene og åpne barnehager er ikke medregnet i leke- og oppholdsareal.

Familiebarnehagene drives fra privat bolig og har mellom 5 og 10 godkjente plasser.

Åpen barnehage har godkjenning for et begrenset antall barn til stede samtidig og er et tilbud til hjemmевærende barn. Vi har to åpne barnehager i Grimstad og begge har et tilbud med 3 timers åpningstid to dager per uke.

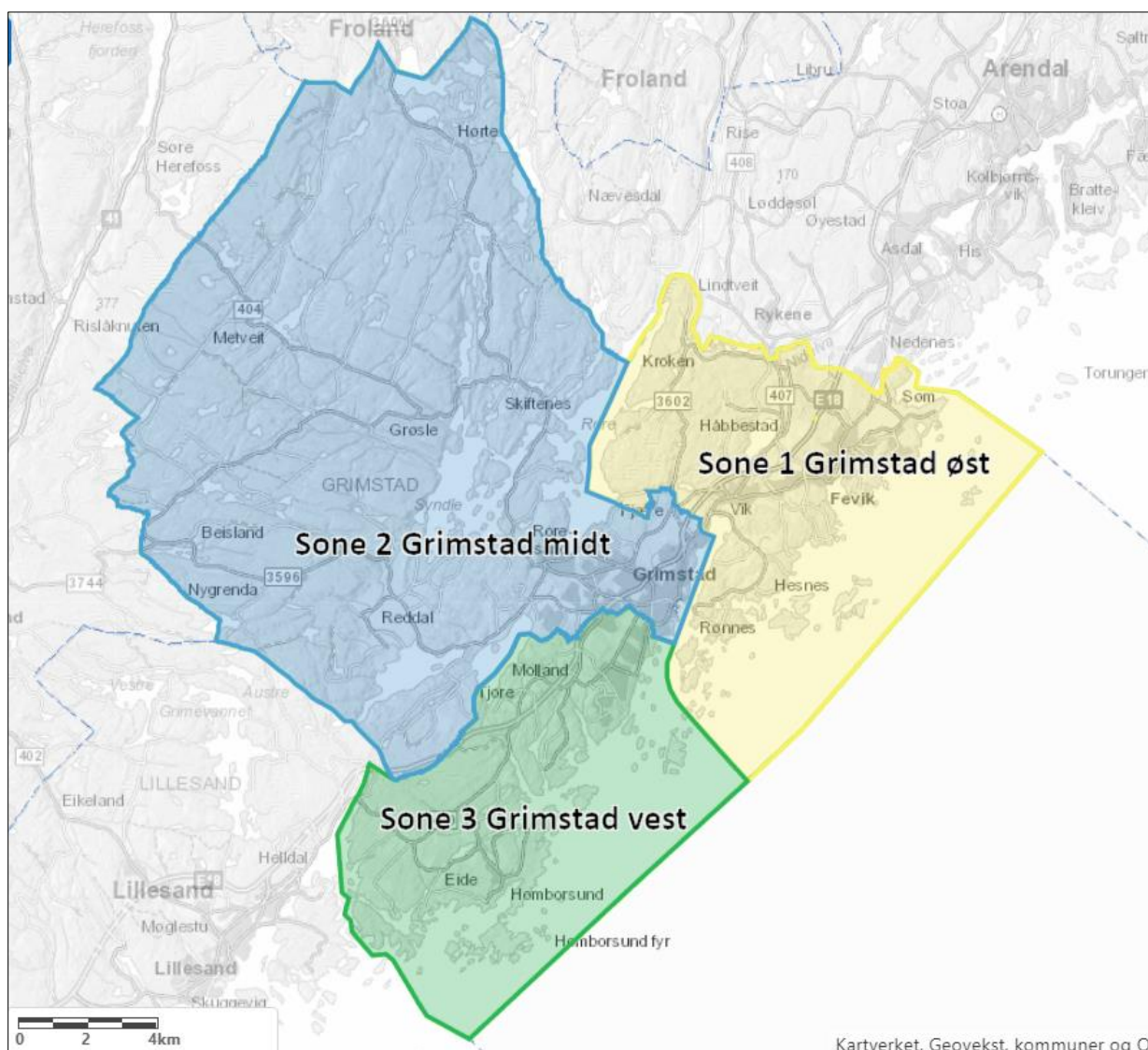
1.10 Områdeinndeling

I planen har vi valgt å fordele barnehagene i Grimstad inn i tre soner, lik til skolekretsgrensene.

- Sone 1 Grimstad øst: Fevik, Vik og Fjære
- Sone 2 Grimstad midt: Grimstad sentrum, Frivoll og Landvik
- Sone 3 Grimstad vest: Holviga, og Eide

Inndelingen i barnehageområder bidrar til å forenkle framstillingen og tydeliggjøre kapasitetssituasjonen i et område og behovet for barnehageplasser.

Som det framgår av pkt. 1.8, er retten til barnehageplass en rett til plass innenfor kommunens grenser. Det er dermed ingen rett til plass i «nærbarnehagen» slik man har i skolen. Foreldre kan fritt søke sine barn til den barnehagen de ønsker og som passer best ut fra familiens ønsker og behov. De fleste ønsker barnehageplass i sitt nærmiljø, men for noen vil andre hensyn veie tyngre.

1.11 Oversikt over soner, barnehager og kapasitet

Barnehager fordel i soner		Godkjente plasser		
		Antall plasser -		
Sone 1	LOA	barn over tre år	Kommunale	Private
Annemorhuset barnehage	185	46	65	46
Fevik barnehage	250	63		63
Fjære barnehage	250	63		63
Hausland barnehage	259	65		65
Læringsverkstedet Fevik	132	33		33
Læringsverkstedet Hasla	259	65		65
Nyhaven familiebarnehage		10		10
Solstrålen barnehage	136	34		34
Temseveien barnehage	323	81		81
Tykkåsen barnehage	158	40		40
Vikkilen barnehage	130	33		33
Kapasitet i sone	2082	533		65
% andel av tilbud			12	88
Sone 2	LOA	Antall plasser	Kommunal	Privat
Askeladden Idrettsbarnehage	447	112	107	112
Flatefjell andelsbarnehage	387	97		97
Læringsverkstedet Myråsen	447	112		112
Matilda natur og teaterbhg. Egra	350			
Matilda natur og teaterbhg. Fuhr	560	136		136
Markveien kulturbarnehage	430	107		
Maurtua familiebhg., Grømheia		5		5
Maurtua familiebhg., Grømjordet		5		5
Regnbuebarna barnehage	157	39		39
Resvik barnehage	180	45		45
Storgaten barnehage	260	65		65
Kapasitet i sone	3218	723		172
% andel av tilbud			24	76
Sone 3	LOA	Antall plasser	Kommunal	Privat
Alven eventyrbarnehage i Trollvika	104	26	102	26
Askeladden tur- og aktivitetsbarnehage	345	86		86
Eide barnehage	406	102		
Hokus Pokus barnehage (SIA)	530	133		133
Østerhus barnehage	225	56		56
Kapasitet i sone	1610	402	102	301
% andel av tilbud			25	75
Alle soner	LOA	Antall plasser	Kommunal	Privat
Total kapasitet	6910	1658	339	1320
% andel av total kapasitet			20	80

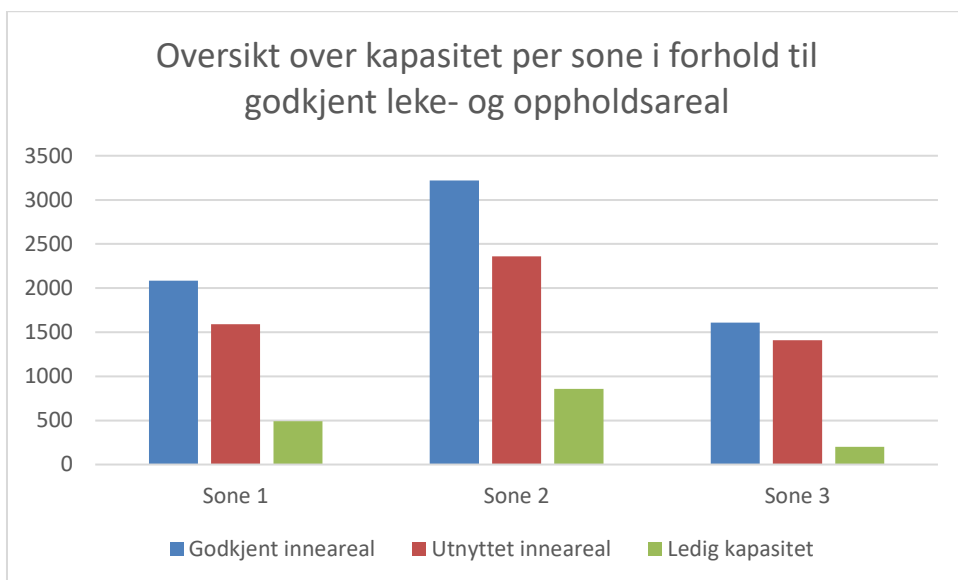
Tabellen viser antall plasser til barn over tre år, beregnet ut fra godkjent leke- og oppholdsareal (LOA)

1.12 Oversikt over utnyttet kapasitet i de ulike sonene

Oversikten nedenfor viser utnyttet LOA per 01.11.2020 for hver sone. Den er beregnet ut fra antall små og store barn i hver enkelt barnehage. Det er beregnet ut fra veiledende norm for leke- og oppholdsareal (LOA) Kunnskapsdepartementet har angitt veiledende norm for inne og uteareal i barnehager. Leke og oppholdsareal inne skal være minimum 4 m² netto for barn over 3 år, og 5,3 m² for barn under 3 år. Utendørs skal leke- og oppholdsareal være ca. 6 ganger større.

Antall barn fra andre kommuner som går i barnehage i Grimstad utgjør ca. 2,5%. Per 01.11.2020 utgjør det i antall 30 barn. Ca. 20 barn fra Grimstad går i barnehager i andre kommuner.

Kapasitet per sone	Godkjent LOA	Utnyttet LOA	Ledig kapasitet
Sone 1 Grimstad øst	2083	1590,8	492,2
Sone 2 Grimstad midt	3218	2361,1	856,9
Sone 3 Grimstad vest	1610	1408,6	201,4
Samlet	6910	5360,5	1550,5

Oversikten viser kapasitet i forhold til godkjent leke- og oppholdsareal (LOA) innendørs, det er viktig å presisere at vi har barnehager som per dato har mer areal enn de kan utnytte fullt ut. Dette avhenger av eksempelvis godkjenning av antall barn uavhengig av LOA, vi har også barnehager som ikke får utnyttet LOA fullt ut på grunn av mangel på garderobeplass. Det vil si at det må gjøres noen endringer i forhold til innvendigbygg og organisering for at LOA skal kunne utnyttes fullt ut. Det er også barnehager som har ledig areal, men har valgt å organisere barnehagen på en sånn måte at de ikke tar inn flere barn, eks. tilpasset barnegrupper i forhold til bemanning og organisering. Etter tilbakemeldinger fra barnehager kan det være aktuelt å se på muligheten for å kunne utnytte LOA i større grad dersom behovet for barnehageplasser øker.

I sone 1, Grimstad øst, som består av **Fevik, Vik og Fjære** viser det en ledig kapasitet på 492 m² leke- og oppholdsareal, det tilsvarer ca. 120 plasser til barn over 3 år eller ca. 90 plasser til barn under 3 år. Mesteparten av ledig kapasitet er i området Hasla og Fjære. Det er få ledige plasser i området sentralt på Fevik.

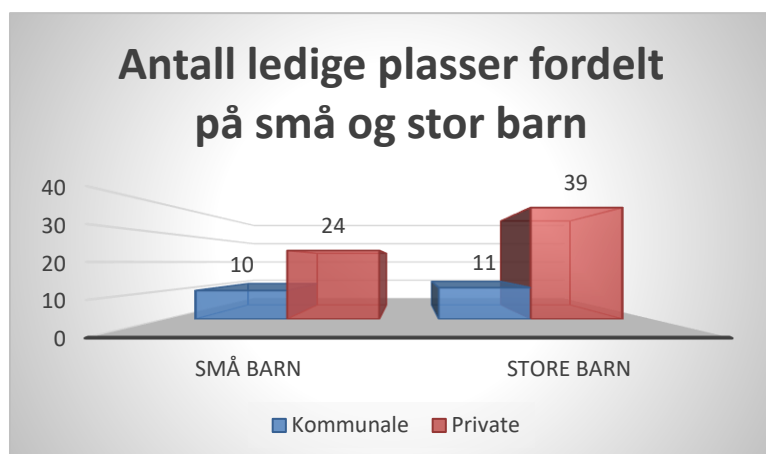
I sone 2, Grimstad midt, som utgjør **sentrum, Frivoll og Landvik**, har vi en ledig kapasitet på til sammen 857 m² godkjent leke- og oppholdsareal. Det utgjør til sammen ca. 210 barn over 3 år eller ca. 160 barn under 3 år. Sone 2 er den sonen hvor vi har mest ledig kapasitet.

I sone 3 som utgjør **Grimstad vest som utgjør Holvika og Eide** viser en ledig kapasitet på 200 m² leke- og oppholdsareal, i overkant av 70% av ledig kapasitet er i Homborsund. Samlet ledig kapasitet i sone 3 utgjør til sammen ca. 50 barn over 3 år eller 37 barn under 3 år. Sone 3 består av til sammen 5 barnehager og er den sonen med lavest kapasitet i kommunen.

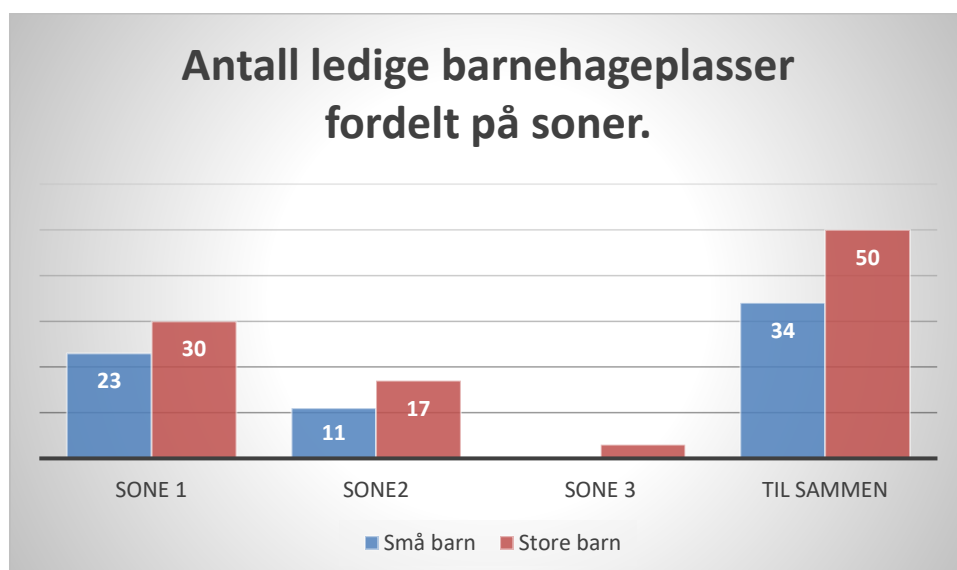
Ledig kapasitet per sone er beregnet ut fra registrert barn per 01.11.2020 og godkjent leke- og oppholdsareal.

Kommunen ved stab barnehage foretar jevnlig oppdatering fra barnehagene i forhold til antall ledige barnehageplasser, fordelt på små og store barn. Antall ledige plasser avhenger ikke bare av godkjent leke og oppholdsareal, men også hvordan barnehagen har organisert barnehagen for et barnehageår i forhold til barnegrupper og bemanning.

Grafen under viser antall ledige barnehageplasser per 01.11.2020 og er ledige plasser ut fra den driften barnehagene har i dag. Det er forventet at flere av disse plassene vil bli fullt opp fra januar 2020. Det er til nå registrert 35 barn med oppstart fra 01.01.2021. Grafen viser ledige plasser fordelt på kommunale og private barnehager.

Ledige barnehageplasser per 01.11.2020 i forhold til barnehagens organisering og drift.

1.13 Etterspørselsdrivere

Det er flere faktorer som påvirker etterspørselen etter barnehageplasser som kommunen ikke kan styre over, eksempler på slike faktorer som kommunen må forholde seg til kan være nasjonale føringer, endringer i arbeidsmarkedet og holdninger hos befolkningen. Under er det tatt med noen eksempler på faktorer som spiller inn i etterspørsel etter barnehageplasser.

Beliggenhet – de fleste familier ønsker barnehageplass i nærhet til bosted.

Makspris – Foreldrebetalingen skal ikke settes høyere enn en maksimalgrense jf. Forskrift om foreldrebetaling i barnehager §1 og barnehageloven § 6. Kommunen skal sørge for at foreldre tilbys søskenmoderasjon, og at de etter søknad får reduksjon i foreldrebetaling samt gratis kjernetid jf. forskrift om foreldrebetaling i barnehager § 3. Maksimalsatsen for en 100% barnehageplass er per 01.01.2020 kr 3135,-

Kontantstøtte – for å ha rett til kontantstøtte må barnet være fylt ett år og ikke gå full tid i barnehage som er finansiert av offentlig støtte. Ordningen gjelder fram til barnet fyller to år. Full kontantstøtte utgjør per 01.11.2020 kr 7500,- per barn.

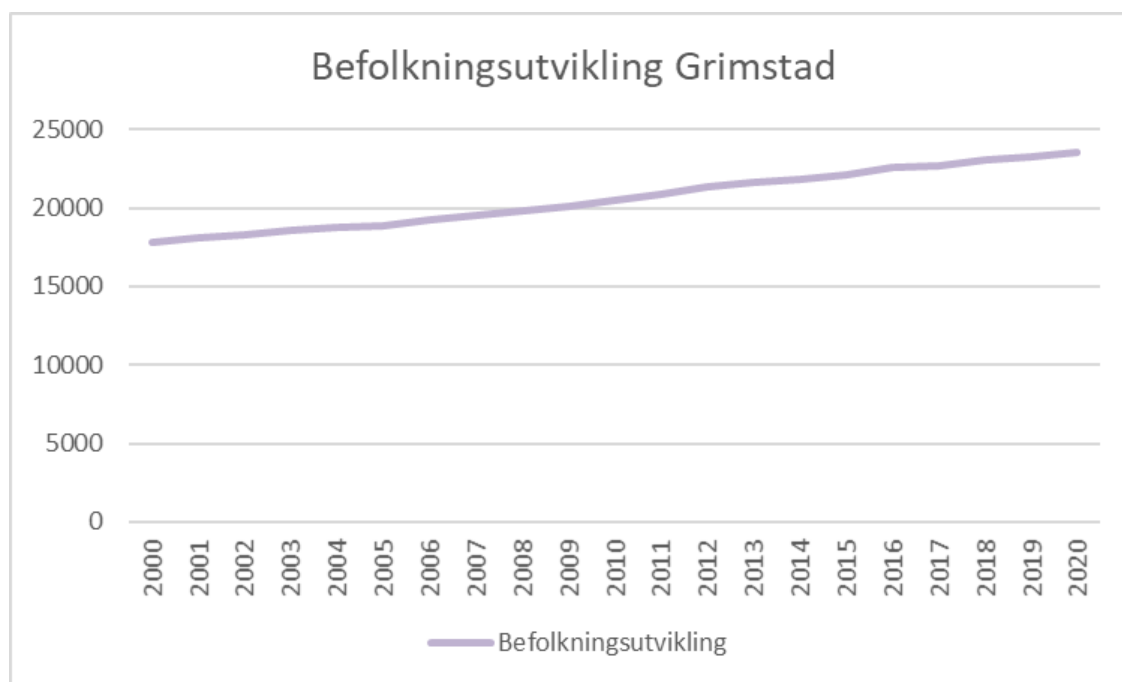
Arbeidsmarkedet – Deltakelse i arbeid utenfor hjemmet påvirker i stor grad etterspørselen etter barnehageplasser.

Fødselspermisjon – En utvidelse av foreldrepermisjon vil få konsekvens for etterspørselen av barnehageplasser.

2 Fremtidig barnehagebehov

2.1 Befolkningsutvikling barnehagealder siste 10 år

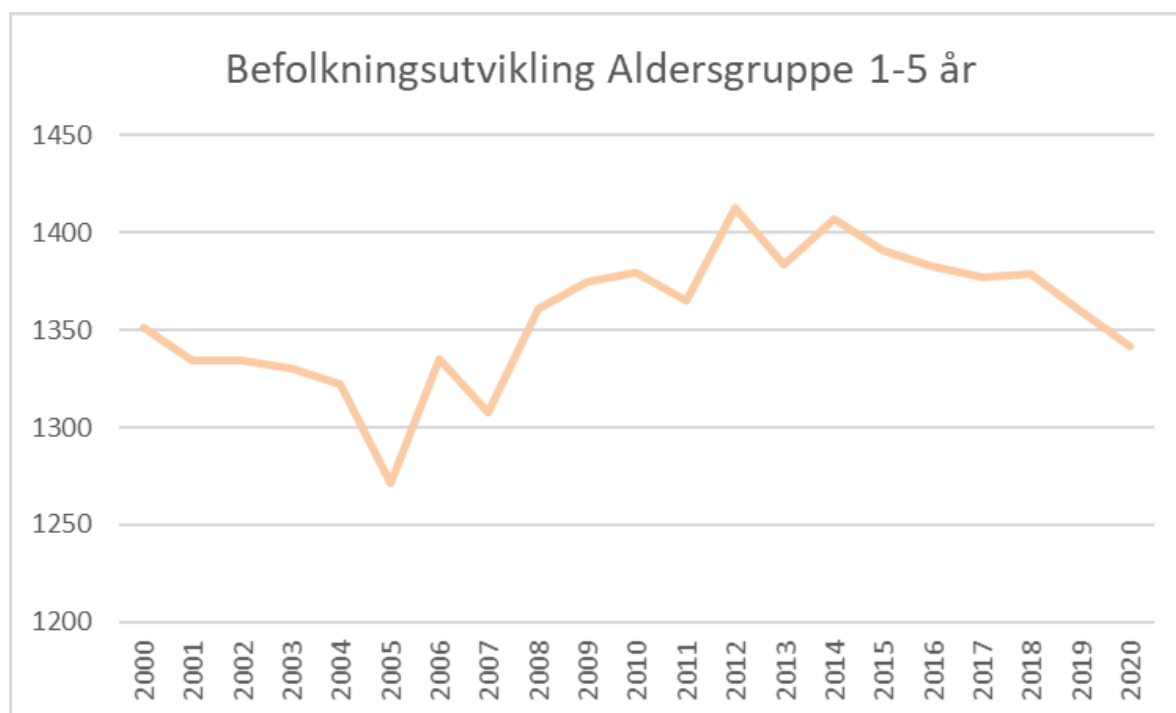
Grimstad har vært en vekstkommune helt siden kommunesammenslåingen med Landvik og Fjære kommuner i 1971. De siste årene har veksten i Grimstad vært stabilt høy (blant kommunene med størst vekst i Agder). I perioden 2000-2020 har veksten i snitt vært på nesten 300 personer pr år.

Brytes befolkningsutviklingen ned til «barnehagesonene» kommer det klart frem at veksten siste 10 årene har vært klart størst i Grimstad midt. Veksten i Grimstad midt har vært på nesten 1500 innbyggere. Dette utgjør nesten 50 % av veksten i Grimstad totalt sett.

Barnehagesone	Antall innbyggere 2010	Antall innbyggere 2020	Endring 2010-2020	%-vis vekst i barnehagesonen	Andel av kommunens vekst
Sone 1 Grimstad øst	7 037	7 597	560	8 %	18 %
Sone 2 Grimstad midt	8 818	10 316	1 498	17 %	49 %
Sone 3 Grimstad vest	4 620	5 604	984	21 %	32 %
Udefinert sone	22	27	5	-	-
Totalt	20 497	23 544	3 047	-	-

Ser vi på befolkningsutviklingen blant barnehagebarn (aldersgruppe 1-5 år) i samme periode har den variert. Det var et toppunkt i 2013 med over 1400 innbyggere i barnehagealder, men har siden den gangen hatt en nedgang til dagens nivå på ca. 1340 innbyggere.

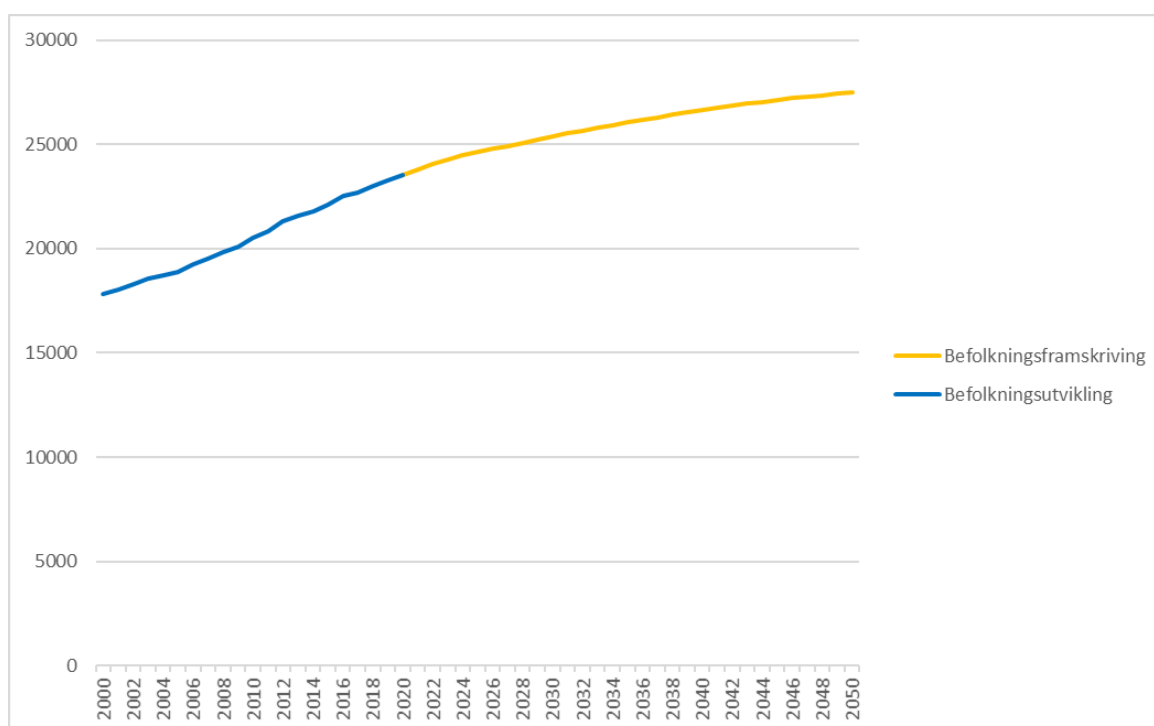

Andelen barnehagebarn i alderen 1-5 år er forholdsmessig relativt fordelingen med innbyggere samlet sett. Det er dog en liten overrepresentasjon av barnehagebarn i sone 3 Grimstad vest. Sagt på en annen måte. Det er forholdsmessig noe flere barnehagebarn i denne sonen enn de øvrige to sonene i kommunen. Fordelt på barnehagesonene er innbyggerantallet aldersgruppen 1-5 år (fødselsår 2015-2019) følgende antall pr november 2020 samt den teoretiske barnehagedekningen i de respektive sonene:

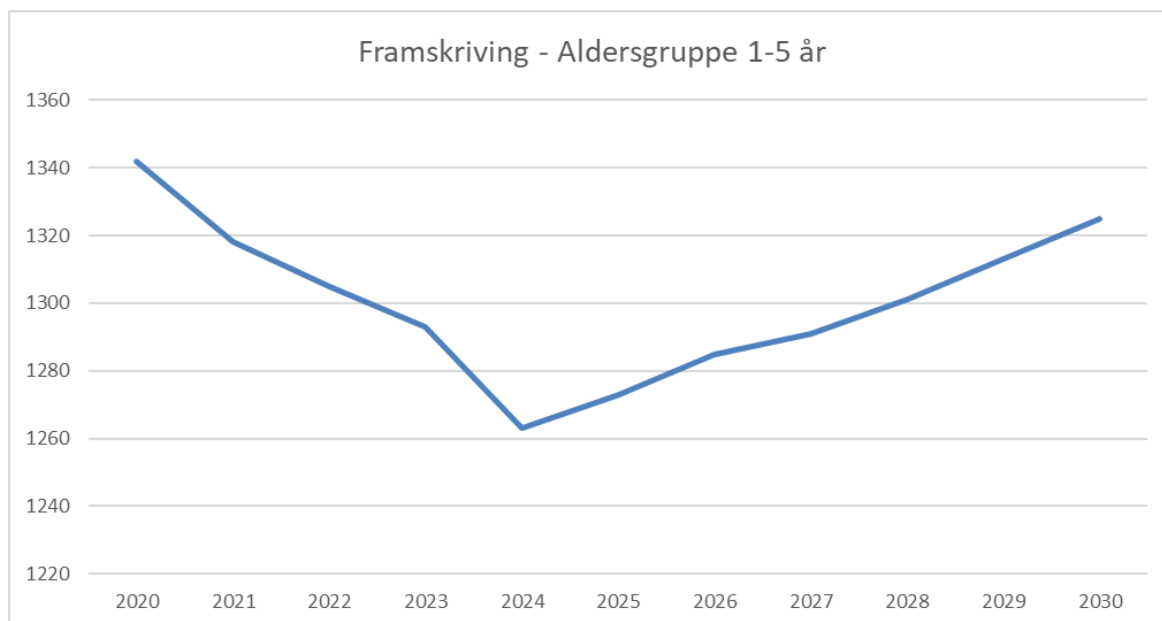
Barnehagesone	Aldersgruppe	Antall	Barnehagekapasitet	Dekningsgrad
Sone 1 Grimstad øst	Aldergruppe 1-5 år	411	531	77 %
Sone 2 Grimstad midt	Aldergruppe 1-5 år	553	723	76 %
Sone 3 Grimstad vest	Aldergruppe 1-5 år	347	403	86 %
Totalt	Aldergruppe 1-5 år	1311		

2.2 Befolkningsframskriving for Grimstad kommune

Det er ventet fortsatt vekst i befolkningsutviklingen i Grimstad. Statistisk sentralbyrås siste beregninger (2020) viser imidlertid at veksten vil avta i tiden fremover. Det er to hovedårsaker til den reduserte veksten. Det er ventet færre innvandrere til Norge, samt at netto innenlands flytting til Grimstad vil bli redusert.

For aldersgruppen 1-5 år er det ventet en nedgang kommende periode. Frem mot 2024 blir antallet i aldersgruppen redusert til ca. 1260 innbyggere. I forhold til toppåret 2013 er det en reduksjon på 10 %. Etter dette er det imidlertid ventet at det igjen blir vekst i aldersgruppen.

Generelt er det forbundet en viss usikkerhet på befolkningsframskrivingen for de yngste aldersgruppene. Tallet påvirkes naturlig nok fødselstall men også innvandring/innenlands flytting som ofte har en overrepresentasjon av barnefamilier. I år er det i tillegg spesielt med koronapandemien. Det er fortsatt usikkert hvilken effekt dette vil gi, men basert på andre historiske hendelser vil fødselstallene ofte reduseres når det usikkerhet i samfunnet innenfor økonomi, arbeidsliv og helsetilbud.

2.3 Prognose, dekningsgrad og framtidige behov

Grimstad kommune har en stor boligreserve i alle barnehagesonene. Det er dermed vanskelig å konkludere bestemt med hvor i kommunen det kan ventes endringer i befolkningen og alderssammensetningen. Potensialet er stort i Grimstad vest og det er ventet basert på presset på igangsatte utbyggingsområder at det er i denne sonen det potensielt vil bli bygget flest «barnefamilieboliger».

Barnehagesone	Antall boliger i igangsatte regulerte boligprosjekter *	Antall ferdig regulerte boliger	Potensial i områder avsatt til fremtidig boligområder **	Teoretisk boligreserve
Sone 1 Grimstad øst	192	735	717	1 452
Sone 2 Grimstad midt	292	794	288	1 082
Sone 3 Grimstad vest	262	735	1 374	2 109
Totalt	746	2 264	2 379	4 643

* Kategorien "igangsatt" er summen av gjenværende ubebygde boliger i felt/reguleringsplaner som er igangsatt.

** Områder som er avsatt til fremtidig boligbebyggelse i kommuneplanen, men som enda ikke er regulert. Det er beregnet én bolig pr dekar fremtidig boligareal. Dette er vurdert å være et forsiktig anslag.

3 Oppsummering og anbefaling

Dersom prognosene viser seg å slå til, vil de neste årene medføre et redusert behov for antall barnehageplasser. Et resultat av nedgangen kan føre til at flere enheter får økonomiske utfordringer og må legge ned. Utviklingen må følges nøye i årene som kommer og kommunen må sikre at det til enhver tid er kapasitet til å tilby barnehageplass til alle som har rett til det.